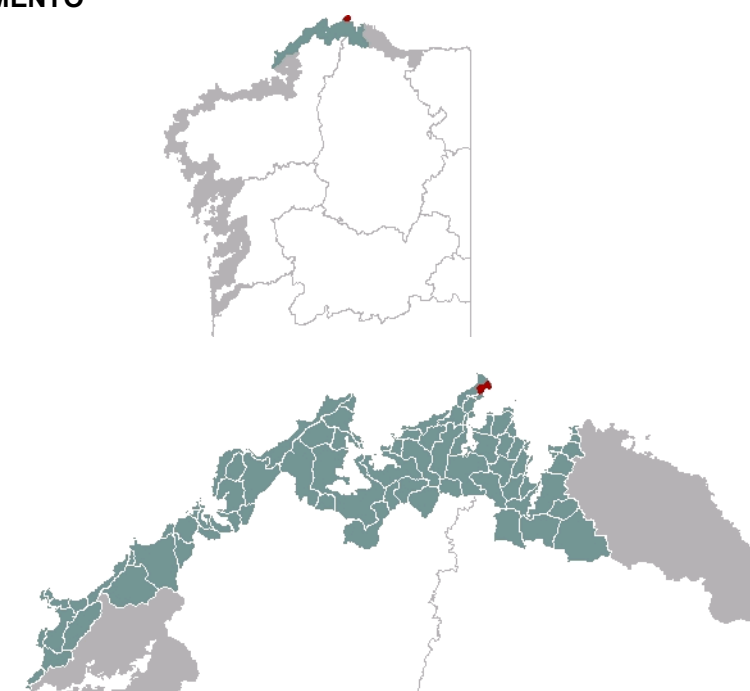

1. EMPRAZAMENTO

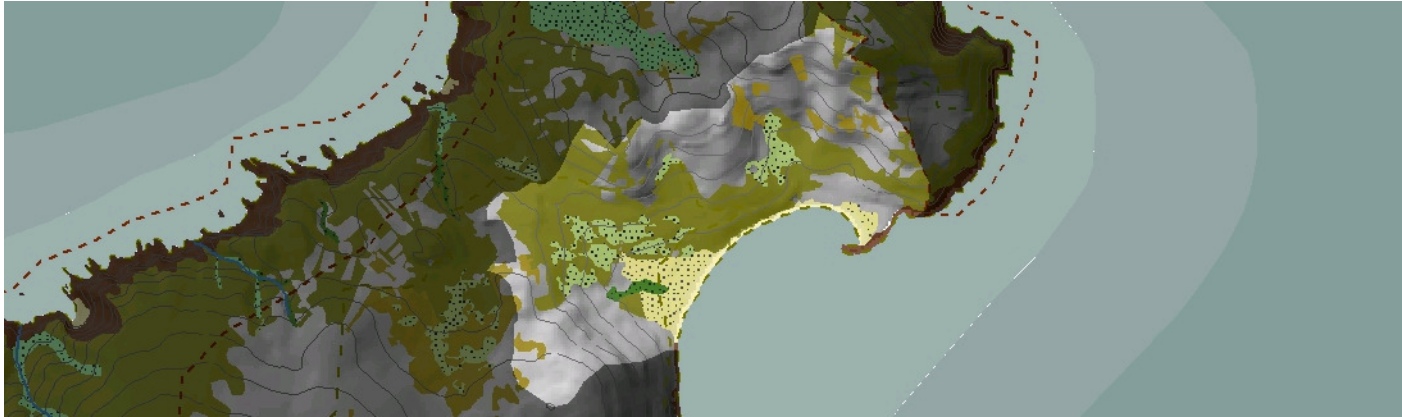

DATOS XERAIS

Comarca: Rías Altas. Sector: Ria do Barqueiro. Concello: Mañón. Parroquia: SantaMaría de Bares.
Extensión: 1,02km²

2. CARACTERIZACIÓN

ELEMENTOS NATURAIS

AS FORMAS DO RELEVO

A cuncha de Bares ábrese nun sector cantil debido a unha fractura NO-SE, que ensancha a parte exterior da ría do Barqueiro por ambas marxes. A dislocación ten a súa continuidade na parte oeste da península, na Concha da Dorna. O entrante contén unha extensa praia e un conxunto dunar que remonta polas empinadas costas da vertente litoral. O anfiteatro defínese por alturas de máis de 150m snm, salvo na dirección da fractura, onde se abre un corredor deprimido.

AS UNIDADES LITOLÓXICAS

A unidade modélase nunha granodiorita tardía hercínica. Só diversifican litoloxicamente tres pequenos enclaves costeiros: granito de dúas micas e cuarzo –asociados a unha fractura NO-SE que atravesa a península, facilita o seo areoso de Bares-; e de gneis "Ollo de Sapo" en facies de megacrístais. A cobertura sedimentaria adquire importancia con depósitos dunares e de praia na propia Praia de Bares.

A DIVERSIDADE CLIMÁTICA

O complexo sedimentario de Bares recibe unha precipitación acumulada anual entre 800mm e 1000mm. A temperatura media anual sitúase entre os 14°C e os 15°C e a amplitude térmica rolda os 13°C. Por todo iso a unidade pode incluírse dentro do dominio climático Cálido e Seco.

OS SOLOS

No complexo sedimentario de Bares localízanse os areosos albos. A vertente mostra un dominio de chans máis ricos e profundos na parte baixa, do tipo cambisol dístrico, e regosois nos tramos de maior pendente.

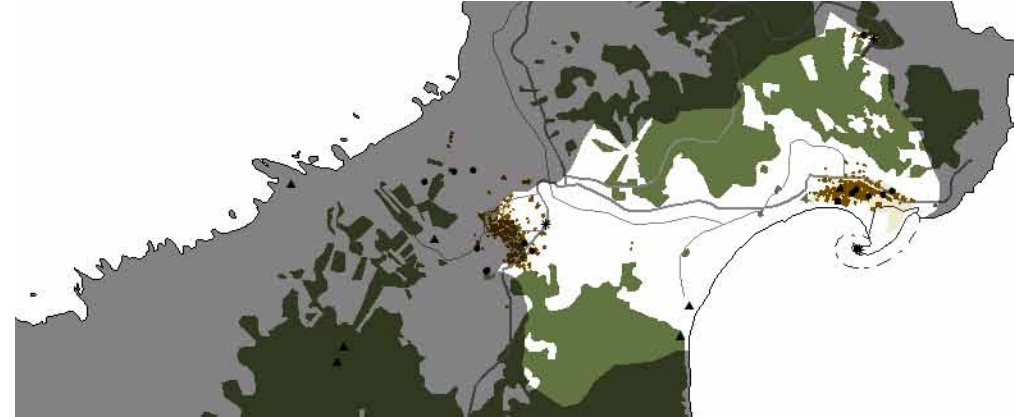
AS AUGAS

O arco costeiro de Bares está formado principalmente por dous pequenos vales fluviais (un entorno ao porto e o outro que desde a vila de Bares chega ao complexo sedimentario) cuxas augas verten a masa de Augas Costeiras 20163.

O PATRIMONIO NATURAL

Costa do IBA Punta Candieira-Ría de Ortigueira-Estaca de Bares. O sector máis costeiro, que non inclúe todo o sistema dunar, pertence ao LIC Estaca de Bares. A pesar de ser un espazo bastante transformado presenta certa variedade de hábitats. Aparece ao sur, na punta do cordón dunar e no sector máis setentrional, o hábitat 1230, cantís mariños atlánticos, e o 1210, "Vexetación anual sobre refugallo mariños acumulados". Pero domina o ambiente sedimentario, o dunar, hábitats do grupo 21, dunas marítimas atlánticas. Ao interior destacan varias masas de frondosas de recolonización en áreas de abandono de traballos agrarios. Entre elas destaca unha de máis de 7,5ha tralo campo dunar, con sectores asociados a un curso fluvial de escasa entidade. Outra de máis de 2ha atópase ao SO de Bares, e outras dúas de case 2ha cada unha, entre o Porto de Bares e a Vila. Un pequeno bosque de ribeira (91E0) acompaña o regato que verte ao Porto.

ELEMENTOS ANTRÓPICOS

USOS DO SOLO

Dentro da escasa intervención antrópica que se rexistra en toda a Península de Bares, pódese dicir que o chan desta unidade é o que testemuña maiores trazas de actividade humana de toda a zona. Os bosques de repoboación que cobren as cotas máis altas do Monte do Semáforo e o Monte Vidueiras dan paso, por baixo da cota 50, a masas de vexetación costeira en combinación con bosques de recolonización que substitúen as antigas superficies agrícolas que se desenvolvían entre os asentamentos de Bares e Porto de Bares.

MORFOLOXÍA

O asentamento de Porto de Bares, no extremo norte da Cuncha de Bares, é o único núcleo, xunto co da Vila de Bares, que se atopa en toda a península que conforma o extremo norte do concello de Mañón. De orixe controvertida (diversas fontes dátano na Idade de Bronce, s.VII a.C), supuxo historicamente un porto de especial importancia, como testemuña o "dique fenicio", único en Galicia. Trátase dun asentamento tradicional, moi compacto, cunha estrutura lineal organizada por unha rúa principal paralela á liña de costa. A forte relación co núcleo da Vila de Bares reflíctese nas súas conexións visuais e viarias, ao longo dunha ladeira que noutro tempo aglutinaba as terras de cultivo de ambas as entidades.

INFRAESTRUTURAS DE MOBILIDADE

A estrutura viaria reflíctese tamén as relacións de dependencia entre este territorio e as unidades paisaxísticas limítrofes, especialmente coa Vila de Bares e os terreos de cultivo vinculados a el. A estrada principal que recorre este ámbito, a AC-100, é a que une o núcleo anterior con Porto de Bares, do que supón a saída natural ao mar. Alí localízase o pequeno porto pesqueiro de orixe prerromano que dá nome ao núcleo. A outra estrada de certa entidade sobe pola ladeira sur do Alto de Bares en dirección ao Monte Semáforo. O resto da rede viaria, composta fundamentalmente por vías menores que se apoian na estrutura parcelaria tradicional, cumpre a función orixinal de dotar de accesibilidade ao conxunto del territorio.

PATRIMONIO HISTÓRICO

A importancia histórica e cultural de Porto de Bares vén dada pola súa antiga orixe fundacional, fachendoso romano ou fenicio. Acháronse restos romanos de ánforas e recipientes para a salga, e a construción de O Coído (o peirao) foi tradicionalmente atribuída aos fenicios, aínda que estudos máis recentes asígnana á época romana. De entre os elementos de construción máis recentes, destacan a capela do Carme e diferentes exemplos de patrimonio etnográfico como hórreos ou casas de especial interese. Na Praia de Bares, ao oeste da Cuncha do mesmo nome, repórtanse os restos dunha Torre e o depósito arqueolóxico coñecido como "Vila da Praia de Bares".

O CARÁCTER E A ORGANIZACIÓN ACTUAL

Esta unidade forma parte da Península de Bares, un conxunto paisaxístico de gran singularidade que é ademais o punto máis setentrional da Península Ibérica. A formación peninsular é atravesada lonxitudinalmente por unha cordilleira central, con ladeiras de forte inclinación cara á Ría de Barqueiro polo E e ao mar aberto polo O. A unidade de Bares, trátase do territorio que acolleu tradicionalmente máis actividades antrópicas. Caracterízase pola singular enseada que forma a costa, a coñecida como "Concha de Bares", onde se sitúa a praia de Bares e o núcleo de Porto de Bares, un dos asentamentos de orixe máis antigo que se rexistran en toda a comarca e cun importante valor patrimonial. A intensa relación que mantivo tradicionalmente coa veciña poboación de Bares reflíctese na construción do territorio: a parte baixa da ladeira que une ambos asentamentos soportou un forte uso agrícola ao longo do tempo, e por ela transcorre a vía que os une.

DINÁMICA DA PAISAXE

RISCOS E IMPACTOS

A completar durante a elaboración dos catálogos e directrices da paisaxe litoral.

3. AVALIACIÓN

VALORACIÓN DA PAISAXE

A paisaxe da península de Bares, que abarca as unidades de Punta de Castro, Pena do Campelo, Bares e Estaca de Bares, supón un dos fitos paisaxísticos de maior importancia de toda a costa de Galicia. Aos seus destacables valores naturais únese o feito de que a intervención antrópica foi, ao longo de toda a historia, moi limitada, o que permitiu que conserve en gran medida a súa integridade orixinal. A "Cuncha de Bares", a enseada que singulariza esta unidade, acolle os fitos que ao longo do tempo construírán a súa paisaxe, tanto naturais -Praia de Bares ou depresión topográfica que permite a conexión visual dos núcleos da unidade-, como aqueles construídos polo ser humano, como é o conxunto de Bares e O Porto de Bares, considerados como Núcleo de Identidade do Litoral por razóns evidentes, ademais do rico patrimonio arqueolóxico identificado na contorna do ámbito portuario. A pequena baía da Cuncha, coroada polo edificio do Semáforo no alto do monte que lle serve como fondo escénico, ábrese á Ría do Barqueiro, establecendo un diálogo coa Illa Coelleira e a costa acantilada do Vicedo que serve para pechar as perspectivas que descenden desde o asentamento de Bares. O incuestionable valor ecolóxico desta contorna foi recoñecido pola Directiva Hábitat coa súa inclusión na Rede Natura 2000 como LIC da Estaca de Bares, e clasificado como ZEPVN pola Xunta de Galicia.

4. PLANIFICACIÓN

OBXECTIVOS DE CALIDADE PAISAXÍSTICA

A completar durante a elaboración dos catálogos e directrices da paisaxe litoral.

ACCIÓNNS

A completar durante a elaboración dos catálogos e directrices da paisaxe litoral.

ÁMBITOS DE RECUALIFICACIÓN

Non existen ámbitos de recualificación nesta unidade.

Lenda / Leyenda

Usos do solo / Usos del suelo

Chairas intermareais / Llanuras intermareales	Matogueiras / Matorrales
Marismas / Marismas	Cultivos e prados / Cultivos y prados
Praias / Playas	Cultivos frutícolas e de viveiro / Cultivos frutícolas y de vivero
Dunas / Dunas	Viñedos / Viñedos
Lagoas e humedais costeiros / Lagunas y humedales costeros	Cultivos baixo plástico / Cultivos bajo plástico
Cantis / Acantilados	Forestal de repoboación / Forestal de repoblación
Vexetación costeira / Vegetación costera	Outras formacións arbóreas / Otras formaciones arbóreas
Bosques autóctonos / Bosques autóctonos	Outras masas de auga / Otras masas de agua
Bosques de ribeira / Bosques de ribera	Canteira / Cantera
Bosques mixtos / Bosques mixtos	Artificial / Artificial
Bosques de recolonización / Bosques de recolonización	
Outras formacións de carácter húmido / Otras formaciones de carácter húmedo	

Asentamentos / Asentamientos

- Asentamento de carácter fundacional / Asentamiento de carácter fundacional
- Desenvolvemento periférico / Desarrollo periférico
- Asentamento funcional / Asentamiento funcional
- Agregado urbano / Agregado urbano
- Nova agrupación / Nueva agrupación
- Outras edificacións / Otras edificaciones

Hidrografía / Hidrografía

Patrimonio / Patrimonio

- Bens de Interese Cultural / Bienes de Interés Cultural
- Arquitectura industrial, militar e marítima / Arquitectura industrial, militar y marítima
- Patrimonio arqueolóxico / Patrimonio arqueológico
- Patrimonio etnográfico / Patrimonio etnográfico
- Ptos de observación de conca ampla / Ptos de observación de cuenca amplia
- Puntos de observación didácticos / Puntos de observación didácticos
- Puntos de observación / Puntos de observación
- Faros / Faros

Toponimia / Toponimia

- Toponimia interior / Toponimia interior
- Núcleos de indentidade do litoral / Núcleos de identidad del litoral**
- Praia / Playa
- Lugares con enerxía de relevo / Lugares con energía de relieve
- Toponimia de costa / Toponimia de costa
- Espazos de interese paisaxístico / Espacios de interés paisajístico**
- Toponimia de portos / Toponimia de puertos

Batimetría / Batimetría

0 m	-20 m	-100 m	-500 m	-2000 m
-10 m	-50 m	-200 m	-1000 m	-3000 m

Espazos de interese / Espacios de interés

- Espazos de interese xeomorfolóxico / Espacios de interés geomorfológico
- Área de interese de Taxón / Área de interés de Taxón
- Espazos de interese paisaxístico / Espacios de interés paisajístico
- Espazos de protección de ladeira / Espacios de protección de ladera

Rede de Espazos Naturais / Red de Espacios Naturales

Liña de dinámica litoral / Línea de dinámica litoral

Sistemas territoriais / Sistemas territoriales

- Zona aeroportuaria / Zona aeroportuaria
- Pista de ateraxe / Pista de aterrizaje
- Lámina de auga do porto / Lámina de agua del puerto
- Zona portuaria / Zona portuaria
- Ferrocarril / Ferrocarril
- AVE / AVE
- Autoestradas e autovías / Autopistas y autovías
- Corredores e vías rápidas / Corredores y vías rápidas
- Outras estradas / Otras carreteras
- Pistas e camiños / Pistas y caminos
- EDAR / EDAR

1:20.000

0 100 200 400 600 800 Metros

Sistema de referencia: European Datum 1950, fuso 29
Sistema de referencia: European Datum 1950, fuso 29

